

REDACCIO:

Josep PALLACH
32. av. de la République,
MONTGERON (S. et O.)

ADMINISTRACIO:

M. MIQUEL
26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

FUNDACIO R. CAMP
DOCUMENTACIO * ANS
Endavant

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

Suscripció l'any: 250 francs.

Preu de l'exemplar: 20 francs.

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

L'ECONOMIA IMPERIAL: NI OLI, NI CARN, NI BLAT

- ◆ Al cap de vint anys de regne absolut, el govern de Franco ha d'imposar de nou la «Fiscalia de Tasas» i les altres formes de desordre i de mercat negre.
- ◆ Només el desgovern de la dictadura és responsable de l'augment dels preus. L'augment de salaris ja ha estat absorbit per l'inflació.

Barcelona, desembre. — MANCA D'OLI. — Hom recorda els mals de cap que tenia el Govern de la República per a trobar sortida a bon preu als excedents d'oli d'oliva que produïa Espanya. Per això va crear-se l'Oficina de l'Oli i va fer-se intensa propaganda per tal d'augmentar el consum d'aquest preciós aliment.

Va venir el franquisme i el problema dels excedents va quedar resolt. Va racionar-se l'oli, va establir-se el mercat negre, i d'allò que sobrava arreu no n'hi va haver per ningú. I Franco malvena l'oli als Estats Units a baix preu per a obtenir divises i la pobra gent no tenia pa per a fer-se una torrada ni oli per amanir-la. Un veritable miracle!

L'any 1952, quan els acaparadors i estraperlistes havien fet grans fortunes, es va acabar el racionament de l'oli, però la collita del 1955 va ésser magra 245.000 tones mètriques — i com que els trenta milions d'espanyols s'atreveixen a consumir 400.000 tones anyals d'oli d'oliva, resulta que ja no n'hi ha per ningú car Franco no renúncia a exportar les 40.000 tones compreses per a fer divises, i les reserves a fi del 1955 no arribaven a 20.000 tones. L'oli que resta a Espanya es paga a preu d'or i el sapient govern franquista ha restablert el racionament a la província de Jaen, la zona de gran producció, consentint el consum d'un litre d'oli per persona adulta cada mes.

L'amistat nordamericana, en casos així, funciona que és un gust. Des de l'abril del 1955, els Estats Units han enviat a Espanya per valor de 122 milions dels seus excedents alimentaris. Entre aquests, una suma de 62 milions correspon a olis vegetals de baixa qualitat que substitueixen l'autèntic oli d'oliva que els Estats Units es reserven per ells. Tenen l'atenció a Franco de cobrar aquestes sumes en pessetes i així s'estalvien els dòlars per a la construcció de les famoses bases militars que no s'acaben mai.

LEES FRUITES CITRIQUES. — Les gelades del febrer passat representen per a Espanya la pèrdua d'uns 80 milions de dòlars d'exportació de fruites cítriques i més de 20 milions d'ametlles, avellanes i altres fruites seques. La propera collita de taronges i llimones es

calcula entre 350 i 400 mil tones quan, ordinàriament, depassava el milió.

Els americans no es cansen de dir que la situació econòmica d'Espanya millora gràcies a llur ajut. En efecte, acaben de contractar la tramesa de 49.6 milions d'excedents agrícoles vers Espanya que també seran pagats en pessetes franquistes i que comprenen: 59.000 tones d'oli de cotó i de soja; 23.400 tones de bou en conserva; 60.000 tones de blat de moro; 14.000 tones de greixos no-comestibles; 4 milions de lliures de tabac; 1.250.000 tones d'oli de lli. La resta, o sigui 5.800.000 dòlars, representa el transport que també es guanyen els nordamericans. El Secretari d'Agricultura, Benson, declara que aquestes operacions amb Espanya redueixen sensiblement els excedents de producció agrícola nordamericana i ajuden a alleugir «l'urgent necessitat que té Espanya de productes alimentaris». Es evident que totes aquestes operacions són la prova de creixent prosperitat de l'«Imperi».

MANCA DE CARN. — La mort de 51.300 caps de bestiar que en un país com Espanya no hauria de sentir-se, ha produït una manca general de carn en els mercats i la consegüent elevació de preus. Els pobres no saben quin gust té la carn, però ara no en senten ni lolor.

Els abnegats americans, sempre providents, també acudeixen en ajut d'Espanya en aquesta nova emergència. Carn per valor de set milions de dòlars ha estat importada, ultra 1.500.000 d'ous — no havien parlat encara dels 20 milions de dòlars de blat i 1.400.000 dòlars de blat i 1.400.000 dòlars de patates. S'està negociant una altra operació de 100 milions de dòlars d'excedents alimentaris que els Estats Units pensa enviar a Espanya i dins dels quals la carn ocuparà un lloc important car els 9.000 americans que son a Espanya a construir bases es troben que molts dies no troben carn a cap preu.

A propòsit de carn, val la pena de conèixer aquestes xifres del 1954: la «província» de Barcelona va consumir per valor de 1.420 milions de pessetas, mentre que Madrid, amb una població semblant va consumir-se per valor de 782 milions, València per valor de 414 milions, Oviedo per 377 i Saragossa per 362. Com es veu, el nivell de vida de

Catalunya es manté encara molt per damunt de l'Espanya, per bé que és molt inferior al general de l'Europa occidental.

INFLACIO DESBORDADA. — La circulació fiduciària ha depassat els 50.000 milions sense que hi hagi hagut la més lleu expansió de la producció industrial o agrícola i quan les exportacions acusen una baixa considerable. La penúria des productes alimentaris fa que els preus vagin creixent de tal manera que aviat els treballadors no en tindran prou de fer dos jornals diaris i hauran de fer-ne tres si volen matar la gana.

Segons les estadístiques oficials — que no creiem que siguin prou de confiança — des de la fi del 1955 al maig de 1956, l'índex general de preus, prenent per base 100 el 1936, ha passat de 871.2 a 907.3 o sigui 36.1 d'augment. I perquè es vegi com els augments afecten principalment la classe treballadora cal només reparar que els articles d'importació han passat de 1.033.1 a 1.038.1 o sigui un augment de 5.2 punts, mentre que els articles de consum han passat de 754.0 a 848.4 o sigui 94.4 punts d'augment i els productes agrícoles de 786.7 a 955.0 o sigui 168.3 d'augment.

Espanya és un cas únic. Amb una superfície igual a la de França, no pot mantenir els seus 29.5 milions d'habitants, mentre França manté esplendidament els seus 43 milions i encara pot exportar productes agrícoles i remaders que li sobren. Quin secret d'esterilitat té el franquisme que quan tot el món prospera i la producció augmenta arreu, Espanya és cada dia més pobre, més extenuada, més miserable?

Encara el report del Servei d'Estudis del Consell Superior de les Cambres de Comerç d'Espanya del passat octubre ens recorda que un obrer espanyol per adquirir l'indispensable a la seva existència necessita treballar 566.83 hores; un italià 373.89; un francès 319.24; un holandès 165.14; un suís 164.16; un alemany 145.40; un suec 144.65; un britànic 141.06 i un nordamericà 59.03, unes deu vegades menys que un obrer espanyol.

Vol dir això que prenent per base el poder de compra del salari de l'obrer espanyol, el d'Itàlia és 1.50; el de França 1.77; el d'Holanda 3.40; el de Suïssa 3.44; el d'Alemanya 3.84; el de Suècia 3.86; i el de Gran Bretanya 3.94 i el dels Estats Units 9.32.

Ara que es torna a comentar l'augment dels salaris amb aquella retòrica imbecil del franco-falangisme, sabem per endavant que els augments que es fan seran nominals i no reabsorbiran els augments de preus dels articles de primera necessitat. Vol dir, doncs, que, en el règim actual, aquestes xifres i les seves proporcions de la vida de l'obrer espanyol i l'europeu no canviaran ni poc ni molt si no és en el sentit d'em-pitjorar.

LES LLIÇONS D'HONGRIA

per Josep PALLACH

ELS comentaris que els socialistes catalans fèrem al report Kroutchev han tingut una ràpida i tràgica confirmació. Les flames de la revolució hongaresa han il·luminat les diverses qüestions que la nova tàctica soviètica volia deixar en el clar obscur propici a totes les maniobres, a totes les «unificacions». Diem de nou que aquestes qüestions no es redueixen ni molt menys, al monstruós «culte de la personalitat» — efecte i no causa del sistema soviètic — sinó que posen en joc el conjunt de l'ideologia bolxevic, comunista, la qual és responsable de la tirania staliniana i de les repressions criminals que, com la de Hongria, comencen sempre per la classe obrera.

LA CRÍTICA SOCIALISTA; LA DEMOCRÀCIA OBRERA. — Aquesta ideologia fou criticada quan encara era romès una simple deformació marxista, per Karl Kautsky i per Rosa Luxemburg, dues corrents ben distintes del pensament socialista. Les dues crítiques però concidien en unes nocions fonamentals que avui el socialisme recull i defensa arreu: l'afirmació intransigent de la llibertat; el refus total de la dictadura del partit únic; l'oposició a un sindicalisme domèstic que, com el falangista, no es altra cosa que un aparell burocràtic al servei de l'Estat, encarregat d'aplicar les normes de treball i de salaris elaborades sense tenir en compte per a res la voluntat dels treballadors. La participació real dels obrers a l'esforç de progrés econòmic i a la nova ordenació social, només pot aconseguir-se en regim de llibertat i a través d'organismes de gestió democràtica, la qual no es redueix únicament al parlament, sinó que engloba els consells obrers d'empresa, les federacions sindicals lliures, col·laborant al Consell d'Economia, i els municipis amplament autònoms organitzats d'educació i de gestió ciutadana.

Les reivindicacions de la revolució hongaresa — com, en gran part de la península — confirmen la veritat d'aquestes aspiracions democràtiques obreres. Ells no s'ha vist desig d'un retorn al regim dictatorial de Horthy i que glateix en les masses hongareses, apart el sentiment nacionalista que l'imperialisme rus vol ferar es l'aspiració a una democràcia socialista que el totalitarisme comunista ha provat d'abatre arreu d'Europa.

LA REVOLTA DES PAGESOS. — A aquesta conclusió que s'ha imposat finalment a tant d'intel·lectuals, sobre-tot francesos, que consideraven la «social-democràcia» com «depassada», n'hi ajuden una altra, confirmada per tots els testimonis, i és l'extraordinària repugnància dels pagesos per tota forma de treball col·lectiu que els ve imposada des de l'exterior, des de l'Estat. La primera feina dels pagesos polonesos o hongaresos veigut que dels iugoslavs abans: quan saberen la caiguda del règim odiat, fou l'abandó del kolkos, la destrucció a voltes violenta de tot el que es recordava aquesta imposició en l'acció més propiament humana de l'home, que és el treball. Experiències no molt llunyanes dels pagesos catalans

ens fan comprendre aquesta actitud, que els socialistes han senyalat sovint en la crítica contra els mètodes de Stalin per a imposar «estatificació» de l'agricultura. La brutal intervenció d'un Estat omnipotent en la vida del camp, imposant una mena de militarització del treball agrícola, no té res a veure amb el socialisme. Els socialistes, al contrari, ajuden les formes d'explotació familiar, contribuint amb el Crèdit Bancari a proporcionar instrument de progrés que les Cooperatives, els Sindicats Agraris, han de fer fecunds. Com en el món de l'indústria moderna, del qual han brotat sindicats i consells d'empresa, com a formes de participació democràtica a l'acció econòmica, l'evolució del treball al camp crea necessitats i alhora institucions per a resoldre-les. El socialisme orienta i ajuda aquestes formes d'esforç social, que a casa nostra tenen llarga tradició. Per altra banda les tiranies xoquen sempre contra la realitat que, a la terra sobretot, és més forta que totes les teories: els índex de producció agrícola, a Espanya com als països comunistes, són simptomàticament febles, i són causa principal de la debilitat d'aquests règims.

L'AFIRMACIÓ NACIONAL EUROPEA.

L'extraordinari sacrifici de l'heroic poble hongarès és ric d'ensenyaments per tots els socialistes. Però el més important — i que tantes coses ens confirma a nosaltres, catalans — és el que proclama la vigoria i la pujança del sentiment nacional, que resta una de les bases incommovibles de la vida dels homes, en l'esforç secular per a plasmar valors. Aquest sentiment nacional l'han sentit tots: estudiants, obrers, pagesos, valents de 14 anys i velles endolades que giraven els ulls vers aquesta Europa que s'ha mostrat impotent perquè encara està per fer. Vers aquesta Europa, avui sovint vexada i insultada, que resta la gran tasca del socialisme europeu, i que ha de fer-se precisament respectant i afirmant les realitats nacionals que els imperis volen destruir.

La URSS imperial, en efecte, ha menysprejat i ha cercat anorrear aquestes realitats nacionals. És una altra de les seves grans faltes, que l'exemple iugoslau pesa de lleu i que avui confirma Polònia i Hongria. No és difícil preveure que, tard o d'hora, l'exigència de l'evacuació soviètica s'imposarà arreu. El retorn a l'estatu quo anterior a aquesta tardor rogenca és impossible a l'est. A aquests pobles assetjats de llibertat i de justícia social, deuria donar-los la ma una Europa que sigui generosa també, que sàpiga comprendre l'ur evolució i vulgui sumar-se al gran esforç socialista que plegats hem d'emprendre. Fent-ho, Europa pot salvar-se de la decadència que l'amenaça, i que recentment esdevinements han posat de lleu, bastant un nou equilibri internacional més just que l'actual, i impedint el repartiment imperial d'un univers que buscant desesperadament sortir del regne de l'humiliació i de la fam, pot caure en el de l'injustícia i de la tirania.

Tardor Rogenca...

Les notes que rebem de Catalunya confirmen l'interès — la passió — amb la qual el nostre poble ha seguit l'heroica lluita del poble hongarès, malgrat les mentides de la premsa franquista, semblant en això com en tantes altres coses, a la premsa domèstica russa.

Els socialistes catalans ens esforçem en comentar breument aquests transcendents esdeveniments, i reafirmem una vegada més la total solidaritat de tot Catalunya vers la Hongria lluitadora i màrtir...

RES DE NOU A L'EST

per M. SERRA I MORET

LES tiranies i els despotismes són més odiosos si es fan en nom d'una doctrina que pot salvar el proletariat. Però la mentalitat primitiva perdura, tant a la dreta com a l'esquerra, tant en la burgesia com en el proletariat, i establir una democràcia com la que han sapigut consoldar alguns pobles privilegiats és un benifet que cal mereixer i que probablement es fruit d'una psicologia col·lectiva depurada, no gaire comuna. Hi ha gent que tot just ara descobreix la tragèdia dels països satèl·lits de la URSS, actualitzada per l'actitud d'alguns dirigents de Polònia i Hongria amb motiu de la tan pregonada destalinització. Cap dels noms que avui són nous en el directori polític-comunista d'aquests pobles: Gomulka, Nagy, Kadar, etc. Són noms familiars que, si no anem errats, van contribuir a crear les circumstàncies que més tard els van menar a la presó i altres a la forca en el curs de les periòdiques depuracions de les quals tan freturen els partits comunistes i que han fet tantes víctimes, algunes vulgars, altres il·lustres. Total, que si això fos el socialisme, com alguns alienats afirmen, més valdria encomanar-se a Sant Marc, Santa Bàrbara i Santa Creu per a que ens lliurem de la temptació de caure en el marxisme-leninisme-stalinisme i tots els ismes que es venen als encants.

Ja sabem tots els dieters que ens han valgut defensar la democràcia i el sentit comú i com els «durs» verbals de Catalunya ens feien passar per social-traïdors o agents de l'imperialisme britànic. Però hem viscut prou per a aprendre en la història el que ja sabíem per elemental intuïció, ço és, que no hi ha cap ideal ni cap ordre que justifiqui la dictadura. Quan algú ens invitava a allistar-nos a alguna secta protestant li contestàvem que per claudicar a mitges, valia més fer-ho del tot i que el catolicisme era més sòlid perquè era més abstrús; i si algú ens sol·licitava per la dictadura del proletariat li contestàvem que esqueia més anar amb els troglodites espanyols que no tenen conflictes mentals i tenen la dictadura i el despotisme com a principis incontrovertibles. Per què dissimular les posicions i disfressar l'espirit tirànic amb eufemismes de redempció proletària? Uns quants mesos de «revolució» desfermada van fer més franquistes que totes les prediques de l'episcopat espanyol.

Pel que fa a Hongria — poble admirable del qual els catalans hauriem de prendre exemple — només cal recordar que les eleccions del 4 de novembre 1945 van donar els resultats següents:

Petits propietaris	2.688.161 vots i 245 diputats
Socialistes	821.566 vots i 69 diputats
Comunistes	806.257 vots i 70 diputats
Pagesos nacionals	322.988 vots i 23 diputats
Demòcrates	78.522 vots i 2 diputats

Malgrat l'absoluta majoria del partit dels petits propietaris, va constituir-se un govern de coalició, presidit per Zoltan Tildy en el qual figuraven quatre ministres comunistes, entre ells Rakosi i Nagy, els quals, gradualment, amb l'ajut de les tropes soviètiques van apoderar-se del poder, van excloure els altres partits, van fer desaparèixer, sovint físicament, els possibles adversaris i van implantar la dictadura salvadora que, finalment, ha acabat amb l'endurança i la paciència del poble.

Som prou grans per a recordar el coup audaç de Bela Kun, la invasió de les tropes rumanes, la repressió de l'Amirall Horthy i tot el que la va seguir. Les intervencions de la URSS, comptent entre les més grosses calamitats, el mateix que a la Ucraïna, a la Geòrgia, als països bàltics, a la Crimea, etc., i si Iugoslàvia va escapar-se fou perquè no tenia tropes russes ni frontera comuna amb la URSS. I tot convida a admirar «la pàtria del proletariat» i a desitjar que l'Est no s'acosti a l'Oest i que, com diuen els castellans, «con su pan se lo coman». Ja estem ben servits amb el franquisme per a desitjar salvacions providencials. L'únic que envegem és la decisió, l'heroisme i la virilitat del poble hongarès.

Les "democràcies Populars" "en panne"

per M. MIQUEL

No fa pas molt temps, diem al referir-nos a les decisions del darrer Congrés de Moscou, no es gens impossible, que el comunisme internacional manqui de la homogeneïtat necessària, per assimilar la nova tàctica». Una vegada més els fets que són més tossuts que les teories, no ens han fet esperar gaire, per a provar-nos que no ens trobàvem gaire lluny de la veritat.

El Congrés de Moscou va determinar i decretar, la fi del culte a la personalitat. Evidentment, havia deixat d'existir Stalin, el qual havia gaudit d'una jerarquia poc corrent en els nostres temps, semblant només a la de Franco, i calia reemplaçar-lo d'una manera o altra. Va prevaldre la teoria de la direcció col·lectiva. Era tant accentuada la competència entre els possibles herets, que no varen tenir més remei que escollir el més xerraire. Calia en el possible, adormir als que hi són predisposats, i així anar tirant pel moment.

A dir veritat, el procediment no deixa d'esser eficaç i pràctic, en el que es refereix al poble rus, el qual després de prop de quaranta anys que sofreix l'inquisició soviètica, ja ha perdut la costum de preocupar-se de les coses que són permises en els països, on hom gaudeix de llibertat. Aquesta mateixa tàctica però no ha donat el mateix resultat en els països colonitzats a la moderna, on encara hom es recorda de la democràcia, i també del cinisme del xerraire soviètic, quan des de l'Est d'Europa, contemplava com els nazis arrasaven la vila i els seus habitants.

Que no ens vinguen amb històries, ni ens surtin amb la rutina d'intervencions estrangeres. La petita esletxa que ha permès d'intreure el procés de Poznan ha demostrat, com ha confirmat Gomulka, que els treballadors polonesos, vivien la misèria dels temps en que la reacció fou mestressa dels destins de la Polònia.

Això explica, la pressa del varlaten en arribar a Varsovia, per a prevenir i menjar; si la destalinització era permessa, no ho era pas la desrusificació gentosca, cal que continuem enviant-nos el carbó i comprant-nos el sucre... hauria dit Khroutchev. En cas contrari, Rokossovsky farà una nova massacre. Però els polonesos no han volgut tenir por. Y és per això que, segons sembla els principals objectius s'han aconseguit, al mateix temps, que el seny haurà existit el pitjor.

No és pot pas tot mesurar a la mida i gust, del qual determina o voldria determinar els fets que ens ocupen. Els Hongaresos han sigut menys realistes o potser més decidits. És difícil donar la justa valor, l'importància i les conseqüències per a l'esdevenidor de la seva acció. Si a Polònia, els reemplaçants dels stalinistes han pogut frenar l'eflúvia i l'entusiasme i reduir-lo a proporcions menors, no ha sigut igual a Hongria. El poble hongarès s'ha manifestat decididament i francament per la llibertat i contra la colonització soviètica. La rehabilitació d'Imre Nagy no fou suficient per a omplir el buit, el desig, l'ansia de llibertat del poble, després de onze anys de regim d'opressió.

L'actitud dels soviètics en el transcurs dels esdeveniments fa suposar, les discrepàncies internes del Kremlin. Sembla, i Tito ho ha confirmat en el moment d'escriure aquestes ratlles, que s'ha imposat la tracció de «main forte» o sigui els stalinistes. En aquest cas, ja sabem el resultat. És normal, en ells, que ja ens tenen acostumats als procediments nazis. Però cal que no oblidin que sigui la que sigui la «solució» present, el resultat serà inexorablement el descrèdit, més accentuat cada dia dels règims dictatorials, que subsisteixen imposant-se als pobles.

SALUT AL POBLE HONGARÈS! Salut de part de tots els que gràcies a vosaltres, sabran que la mentida i l'impostura, malgrat el cinisme dels que fan de comunistes, no pot durar i no durarà.

ELS LLIBRES

(Vé de la pàg. 4.)

L'altra — no menys important — és la fallida d'aquesta voluntat, ensopgant sempre amb una problemàtica que encara no hem resolt — i que hem de resoldre: el fenomen llerrouvista (que no depengui únicament — ni molt menys de l'eloqüència més o menys narcenària de Don Alejandro). Escala violent del 1900; l'evident dificultat pel nostre poble de mantenir una unitat política regular, equilibrada; la manca d'instruments d'acció col·lectiva, partits i sindicats, els quals a aquesta mateixa hora s'organitzen normalment a Europa i que, homs de l'emergència d'un Caixer, d'un Cominisme o del propi Hurtado no arriben a estructurar... Aquella descripció de la reunió dels diputats de la Solidaritat, a una casa de la Rambla, discutint bizantinismes mentre al cel comencen a reflexar-se les flames dels incendis de la setmana tràgica, conté tota la tragèdia d'aquesta impunitat. Naturalment, l'Estat Espanyol, incapaç sempre d'organitzar, cal que continuem enviant-nos el carbó i comprant-nos el sucre... hauria dit Khroutchev. En cas contrari, Rokossovsky farà una nova massacre. Però els polonesos no han volgut tenir por. Y és per això que, segons sembla els principals objectius s'han aconseguit, al mateix temps, que el seny haurà existit el pitjor.

A rememorar en aquestes memòries, sentim cordials i tendres, un cert enfocament de la figura de Cambó a l'altra costat de l'arena política, que contrasta amb la potser excessiva valoració de l'època recent, Pabón o Garcia Venero. On és la certat històrica? No és fàcil esbrinar-la, encara. Però el traçat final de la política de Cambó sembla donar la raó a Hurtado que, per altra banda, es mostra un admirador respectuós de Prat de la Riba.

A Catalunya, els llibres de memòries, desgraciadament, no tenen gaire tradició. Tant de bo les d'Hurtado quedessin a canviar aquest tannu, fent-nos conèixer millor per contraigir les nostres errades. I també — cal d'això n'és ric aquest llibre — fent-nos tenir confiança en el propi poble, en les forces dels països que, ben dirigides, ens han de donar el triomf.

P. d'A

CARTA OBERTA al Senyor Rector de la Universitat de Barcelona

Un informe del Senyor Rector de la Universitat Central, Don Pedro Lain Entralgo, elevat a les altes esferes del Govern a darreries de l'any passat, i Penquesta duta a terme pel Professor Pinillos, senyalen l'existència, entre els universitaris, d'una preocupació angoixant per l'esdevenidor del país, i la voluntat decidida de que la seva veu fos escoltada i tinguda en compte.

L'exteriorització d'aquests desigs no es va fer esperar. El mes de Febrer de l'any que corre, es produïren a la Universitat de Madrid, uns esdeveniments prou coneguts de tothom per tornar-los a explicar, i en l'actualitat se n'estan produint uns altres a la Universitat de Barcelona. La motivació d'aquests darrers—repulsa contra l'agressió erigida en fórmula, per les tiranies—, afegeix raó i pes a les motivacions dels fets ja esmentats del mes de Febrer, i justifica l'actitud dels universitaris, possant de relleu llur sensibilitat a les amenaces que entranen les formes tiràniques de Govern, per simulades que es mostrin.

Alguns han vist aquestes naturals inquietuts com un fet transcendent i rar; d'altres les han titllat d'actitud intolerable i poc menys que monstruosa, per les incomoditats i els problemes que entranen, conclouent que, per al país, és millor ignorar allò que la joventut pensa o, al menys, dificultar-ne les manifestacions.

Al nostre entendre, ni els uns ni els altres, no han encertat trobar les característiques d'aquesta actitud.

L'explicació esdevé més clara si es pensa que tota generació és portadora de noves ides, de solucions diferents per tal de resoldre els problemes plantejats a la comunitat llur; i la nostra generació, que ha viscut una particular circumstància històrica de crisi de valors que informaven la civilització occidental, ha tornat a prendre consciència d'un fet elemental: la influència de la Universitat sobre el país presuposa un clima cultural que no ofegui el tradicional esperit crític que la Universitat porta com una antiquíssima herència de llibertat.

La manca de llibertat ha buidat de contingut les Universitats espanyoles, dins les quals la joventut universitària no ha trobat ni l'àmbit ni l'impuls suficients per a la seva formació; és a dir, per a preparar-se a les funcions d'homes que tenen un senyalat deure de complir de cara a llur col·lectivitat. La Universitat forjadora de caràcters es limita a fabricar títols acadèmics.

La consideració d'aquesta realitat fa més llum que qualsevol explicació interesada o partidista sobre els esdeveniments del passat mes de Febrer a la Universitat de Madrid, i sobre els que s'acaben de produir a la de Barcelona. Ni els uns ni els altres admeten la qualificació de mers episodis; ans, al contrari, són expressió d'unes aspiracions permanents i comunes a totes les Universitats de la Península, i que a la

Repressió a l'Universitat

Les classes han reprès a l'Universitat, però el general Acedo en comptes de treure les lliçons que dedueixen un grup d'universitaris catalans en la carta oberta que publiquem ací, ha imposat multes que van de 25,000 fins a mil pessetes. Els intel·lectuals catalans no cediran en llur protesta. Com no cediran els intel·lectuals espanyols que a Madrid, presidits per Menéndez Pidal, Marañón, C. J. Cela, exigeixen la llibertat de tots els detinguts del mes de febrer encara empresonats.

nostra es presenten, ultra, informades per una característica pròpia que no es pot silenciar; el fet cultural català.

Barcelona és la capital de Catalunya, centre espiritual d'un poble que posseeix una llengua i una cultura pròpies. Per deducció lògica, doncs, la Universitat de Barcelona hauria d'ésser la llar de la cultura catalana, el lloc on plasmar les formes superiors de l'esperit de Catalunya.

Paradoxalment, és la nostra, l'única Universitat del món on no és ensenyat ni tan solament l'idioma del país on radica, i a la qual són alienes la seva tradició i la seva cultura.

La injusta discriminació que sofreixen la nostra llengua i la nostra cultura, i l'exclusió dels intel·lectuals catalans del si de la Universitat, han convertit la de Barcelona en una Universitat provincial, que ultra no imprimeix cap caràcter als seus alumnes, intenta vanament desvirtuar el que la terra ens ha donat, i al qual no podem moralment renunciar.

Vincular la Universitat a la terra, implantar-la com expressió de la realitat del País, catalanitzar-la, en fi, és indispensable perquè esdevingui una autèntica llar de cultura i d'espiritualitat.

Llibertat espiritual i catalanitat, són per a nosaltres, reivindicacions indestriables; i consti que som els primers en lamentar que per manca de sinceritat i de realisme, unes qüestions purament culturals, hagin d'ésser presentades amb una cruessa impròpia del llenguatge pacífic i raonable que les Universitats solen emprar arreu, i hàgim de recórrer al mot «reivindicació», en qüestions primàries de dret humà.

Sols les circumstàncies que travessa la nostra Pàtria poden aconsellar aquest llenguatge, les mateixes circumstàncies que ens obliguen pel caràcter de carta oberta que donem a la nostra comunicació, a adreçar-nos a la V.E. des de la clandestinitat.

Esperem que aquesta lletra servirà per posar en sonneixement de la V. E., la naturalesa dels problemes que ens inquieten i, dins del possible, per restablir un diàleg entre professors i alumnes, en mal hora trencat.

Es deure nostre fer-li saber que d'aquesta carta en seran trasmeses còpies, entre altres Il·lustres Entitats i personalitats, a les següents:

Secretaria General de la O.N.U.; Secretaria General de la U.N.E.S.C.O.; Ministre d'Educació Nacional; Sots-Secretari d'Educació Nacional; Secretaria Coordinadora de la Conferència Internacional d'Estudiants; Governador Civil de la Província de Barcelona; Il·lustres Srs. Professors de la Universitat de Barcelona; Srs. Directores dels Instituts de Segon Ensenyament de Catalunya.

Us saludem molt atentament.

UN GRUP D'UNIVERSITARIS
CATALANS.

Barcelona, novembre del 1956.

ELS LLIBRES Quaranta anys d'advocat d'Amadeu Hurtado

Amb la publicació del primer volum de les memòries d'Amadeu Hurtado, l'editorial Xaloc, de Mèxic, ha contribuït amb una magnífica aportació, a l'història d'una època que ens sembla avui ben llunyana als que no l'hem coneguda, i que és rica de lliçons i plena d'ensenyaments.

Amb una prosa serena i cordial, Amadeu Hurtado descabdella en aquest primer llibre els esdeveniments que marquen fites senyeres en la vida de Catalunya. La Solidaritat Catalana sembla ésser el moment culminant d'aquesta presència intensa de tot un poble en l'escena política, que Maragall glorià i emocionà Unamuno. Aquesta presència no fou un fet esporàdic ni era nascuda d'un «arrauament», defecte català segons Ferrater i Mora, i Vicens Vives. No. L'afirmació catalana en aquelles diades encarenades que remogueren la península era filla d'un extraordinari procés d'ascensió popular, que trobem perfectament descrit en les pàgines d'Hurtado: ascensió econòmica, social, cultural—humana per dir-ho d'un mot. L'home català cobrava noves dimensions al fer-se i sentir-se ciutadà, particip i creador de noves valors que devien canviar i millorar la «ciutat».

Les descripcions d'Hurtado, que fou un polític «non engagé», si l'expressió m'és permesa, deixen constantment al llegidor aquesta gran llibertat que només els grans autors de memòries tenen l'art de concebir: la possibilitat d'esguardar amb serenitat els moments viscuts amb passió, i que encara avui en apassionen. L'escriptor no intenta mai imposar i ni tan sols convèncer: descriu, enumera, senyala, fa viure els esdeveniments i potser tot just insinua les causes i els efectes que ens havien d'arrossegar a tots—i a Catalunya, i a Espanya—per una pendent tràgica i plena de sang.

Barcelona es va fent, en aquest llibre. Barcelona centre conscient, violent i a vegades tumultuós d'un poble que retrobava, després de segles d'enfonsada voluntat de presència i afany d'ordenació. Però per nosaltres, la simple descripció seria poca cosa: cerquem en l'història d'aquells temps lliçons que puguin servir-nos avui. I en trobem d'abundants. Una d'elles és aquesta afirmació del catalanisme entès com una voluntat de renovació social i política del propi poble i de tota la península.

(Passa a la 3.)

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le gérant : A. IBORRA